

37. ročník

Hanácký divadelní máj 2023

Závěrečné kukátko

Němčice nad Hanou

Závěrečné slovo starosty města

Vážení aktéři a příznivci ochotnického divadla, Vážená odborná poroto,

v letošním roce jsme opět společně prožili opravdový divadelní svátek v Němčicích nad Hanou. Již 37. ročník Hanáckého divadelního máje nabídl pestrou řadu divadelních představení a u těch soutěžních neměla odborná porota zajisté lehký úkol vybrat to nejlepší. Kusy, které jsem měl možnost shlédnout, mě velice zaujaly a herecké výkony byly opravdu výborné. Děkuji tímto všem divadelním souborům, kteří se letošního ročníku zúčastnily a přeji jim, ať je jejich práce nadále baví a daří se jim oslovit diváky a sklízet zasloužený potlesk. Poděkování patří také vám, milí diváci, kteří jste navštěvovali představení a ohodnotili zároveň výkony herců v hlasování. Velký dík patří také odborné porotě, která bedlivě sledovala všechna představení, hodnotila je a předávala všem divadelním aktérům cenné zkušenosti a rady. Pevně věřím, že se opět všichni uvidíme za rok v Němčicích nad Hanou na dalším ročníku této krásné kulturní akce.

Jsem přesvědčen, že se letošní ročník vydařil a aby tomu tak bylo a všichni jsme si jej mohli užít, bylo nutné vše perfektně zorganizovat. Proto obrovský dík patří celému realizačnímu týmu – přípravnému výboru, zvukovým a osvětlovacím technikům, členům divadelního spolku Na Štaci a dalším dobrovolníkům z řad občanů a městského úřadu. Bez vás všech by se tato krásná akce nemohla uskutečnit.

Velké poděkování patří také všem, kteří podpořili konání Hanáckého divadelního máje finančními nebo věcnými dary. Bez vás by se letošní ročník nemohl uskutečnit. Hlavními podporovateli tradičně byli Ministerstvo kultury ČR, Olomoucký kraj a mediálním partnerem bylo Rádio Haná. Záštitu nad 37. ročníkem Hanáckého divadelního máje převzal radní Olomouckého kraje Bc. Jan Žůrek. Ještě jednou všem děkuji a věřím, že nám zachováte nadále svou přízeň.

Letošní ročník jsme všichni společně prožili v příjemném prostředí a příjemné atmosféře a návštěvnost představení je signálem pro pokračování Hanáckého divadelního máje v Němčicích nad Hanou. Přeji tedy nám všem, abychom se ve zdraví a spokojenosti opět sešli v sále kina OKO na 38. ročníku Hanáckého divadelního máje a opět zde prožili krásné okamžiky. Těším se na vás!

Martin Ernst, starosta

Hosté naší přehlídky

Radní Olomouckého kraje pro kulturu a památkovou péči

Bc. Jan Žůrek, který převzal záštitu nad letošním HDM a navštívil nás v pátek 5. května.

Hosté z Vysokého nad Jizerou

V neděli 30. dubna nás poctili svou návštěvou hosté z místa, kde se koná národní přehlídka Krakonošův divadelní podzim. K divákům promluvila paní Svatava Hejralová.

Hodnocení divadelních představení odbornou porotou i diváky

DS BLIC Ostrožská Nová Ves – Kocourek Modroočko

Úvodní představení letošní přehlídky patřilo muzikálové pohádce Kocourek Modroočko. Do Němčic ji převezl soubor BLIC (blázni lovící ideje cedníkem) z Ostrožské Nové Vsi. Povídka o kocourkovi, který dospívá, získává kamarády, potýká se s nepřáteli i dospíváním, je často hraná a téměř vždy má úspěch u malých i velkých diváků. Zkušený novoveský soubor se s povídkou popral více než dobře. Silnou složkou inscenace je pohyb na jevišti, kterému vévodí zejména postava Modroočka v podání Jakuba Botka. Nechybí mu invence i hravost, kterou dodává inscenaci potřebnou energii. Až akrobatické prvky jsou vidět například na pěkně zvládnuté rvačce Modroočka s Natrhouskem (Hynek Helmich), která není nijak surová a přitom jasně čitelná. Vyzdvihnout lze také sborové zpěvy, které zní celým sálem. Škoda, že to nelze říci i o sólových písních, které nejsou dobře slyšet a nejisté bývají i nástupy. Stává se, že některým slovům divák nerozumí nebo je neslyší. Bohužel tak u písniček padá temporytmus hry. Text hry nabízí zajímavé typy postav – až archetypální. Mezi nimi se logicky tvoří konflikty, které nutí herce mezi sebou na jevišti jednat. Přílišné vypravovací a popisné pasáže naopak konfliktům a jednání na jevišti nepomáhají. V tomto směru má soubor ještě prostor pro růst.

Režijně je inscenace dobře vystavěná. Nechybí mi tam invence i hravost. Například hru kočky s laserem ocení jistě každý, kdo má nebo měl doma malé kotě. Těchto nápadů však najdeme ve hře hned několik. Otázkou je, zda samotná scéna nepůsobí příliš surově a abstraktně. Věřím, že barevnější a reálnější konstrukce by lépe sloužila pohádkovosti. Jistě by ji potom herci brali více do hry, a to zejména v první polovině hry. Důslednější by režie mohla být také ve střídání scén a prací s tmou na jevišti. Velmi povedený je celkový závěr inscenace, kde vidíme Kiki (Miroslava Tótova) a Modroočka v roli budoucích rodičů. Skvěle zvládnuté dialogy i pěvecký duet nepostrádá napětí, emoce a partnerinu. Oba herci na jevišti jednají a inscenace graduje do silného konce. Kocourek Modroočko si němčické diváky jednoznačně získal.

Juraj Háder

TeaTrum Velké Opatovice – Balada pro banditu

Stotřicetiletý divadelní spolek Teatr um Velké Opatovice přijel na letošní ročník HDM s inscenací legendárního a svým způsobem i kultovního muzikálu Milana Uhdeho a Miloše Štědrone Balada pro banditu. První provedení Divadlem Husa na provázku v roce 1975 v režii Zdeňka Pospíšila bylo politickým divadlem o nesvobodě v oblasti slova i názoru, legitimizované protiválečným protestem, (místo pušek drželi herci v rukou kytary), a jako takové se hrálo až do roku 1989.

Po změně režimu se takové hlavní téma stalo neaktuální. Režisér Vladimír Morávek, okouzlen geniální hudbou Miloše Štědrone, hledal jiné hlavní téma. Pro svoji inscenaci, uvedenou opět Husou na provázku, zvolil konflikt mezi ženským a mužským prvkem, lze říci i principem. Ženy jako takové však vyzbrojil navíc silou čarodějnou, čarodějnickou. Nicméně tou hlavní změnou byla úplně jiná hudební složka, hlavní stavební složka muzikálu. Na rozdíl od prvotní verze, ve které hudební aranžmá vychází z folklóru a pop music, je druhá verze výrazně poznamenána Petrem Hromádkou, který Štědroňovu hudbu posunul svým pojetím téměř až k rockovému muzikálu.

Opatovičtí ochotníci vycházejí z obou základních dramaturgicko-režijních uchopení. Nezabývají se však natolik hlavním tématem. Jdou cestou budování co nejdokonalejšího jevištního tvaru. Opírají se při tom o skvěle sešranou živou kapelu v nástrojovém složení banjo, kytara, housle, kontrabas a bicí, výborné (až na pár ojedinělých výjimek) pěvecké výkony a vysoce nadprůměrné výkony herecké.

Režisér Pavel Petrželka začíná sice první scénu jako divadlo na divadle, tento režijní přístup však záhy opouští a hraje se dále ryze iluzivní činohra, což může být nahlíženo jako jistý nedodělek. Režie se však hlavně snaží udržet diváka v

okouzlení vším, co slyší a vidí, a to pokud možno nepřetržitě od začátku až do konce, a tato snaha se na 99 % daří.

Kostýmní výtvarnice a scénografka Renata Štindlová používá v kostymování postav prvky připomínající lidový, místy až folklorní oděv, pracuje však také s dobovými kostýmy (uniforma četníků, či oblečení žida Mageriho). Scéna Petra Moučky a Pavla Prossera je jednoduchá, pracuje se s motivy venkovského života (špalek na štípání dříví, ale také se scénografickým znakem (malá šikmá plocha, na které je na konci odehrán tragický konec života zbojníka Nikoly Šuhaje).

Příštím reprízám by slušel důkladnější mluvní projev některých herců, kteří občas nedůsledně artikulují, nebo polykají koncovky slov, výraznější herecké zpívání u těch, kteří mají problém s čistotou intonace u sólových zpěvů. Pěvecká složka však je, co se celku týká, jeho výraznou devízou, což se týká nejen skvělých sólových výkonů představitelky Eržiky Alexandry Komárkové, ale také představitele Nikoly Šuhaje Petra Pavlase, Anežky Hegerové, která hraje Moranu.

Inscenace je velmi aktuální v tom, jak a čím se dotýká dnešního života v existenciálním rozměru i v problémech, jako je korupce a úplatkářství, vztah k menšinám či k židovství, v otázkách morálky a čistoty mezilidských vztahů, zmíněna je i válka a dezerce, i nejasná budoucnost vojáků, kteří marně hledají způsob obživy v míru. Hlavní předností je však kvalita představení, které nabízí velmi bohatý umělecký zážitek, je nejen velmi dobrým divadlem, ale i hudebním koncertem, na který lze přijít opakovaně několikrát. Dokladem je dnes již známá informace, že tato inscenace byla zařazena do programu Divadelního Pikniku Volyně 2023, kam byla doporučena z oblastní přehlídky činoherních a hudebních divadel v Hodoníně.

Ladislav Vrchovský

Říše loutek Kroměříž – O Budulínkovi

Pohádkové příběhy sbírali potulní vypravěči, krajánci, zapisovali je tak, jak je lidé vyprávěli. I tak možná přišla na svět pohádka „O Budulínkovi“.

Kdo by ji neznal, vypráví se dětem od malička a je svým obsahem platná i v dnešní době „Chraň sebe a svůj příbytek.“

S pohádkou O Budulínkovi přijeli na Hanácký divadelní máj do Němčic i ochotníci kroměřížského souboru „Říše loutek Kroměříž“. Přivezli s sebou nejen pohádku, ale i spoustu humoru, zábavy a přátelské spolupráce s dětmi při vytváření děje pohádky. Děti byly velmi vnímavým a spolupracujícím publikem. I rodiče se nechali vtáhnout do děje. Tradiční pohádka se ukázala jako příběh, ve kterém si děti užily spoustu legrace.

Režisér Jiří Lisý, také v roli Paňáce v jedné osobě, prošel dobrou školou kroměřížské divadelnice paní Prof. Věry Hejhalové, která učila na Střední pedagogické škole v Kroměříži. Dobrým vedením a spoluprací s hudebníkem panem Prof. Vlastimilem Brožkem, který rovněž působil na stejné škole.

Je tomu už pěkná řádka let, ale na tyto dary mládí se nezapomíná. I po tolika letech předává soubor pod vedením pana režiséra Lisého stále dětem radostného zážitky v divadle.

divačka Eva Křížová

Ochotnický soubor Lípa – Romeo, Julie a tma

Bylo brzké odpoledne, první máj. Na němčickém jevišti byl lásky čas. Pondělní odpolední představení totiž patřilo ochotnickému souboru z Lípy a inscenaci Romeo, Julie a tma.

Tragickou novelu Jana Otčenáška Romeo, Julie a tma původně upravila pro Divadlo v Dlouhé Hana Burešová a Štěpán Otčenášek. Drama se odehrává v Praze za dob Heydrichiády a pojednává o rodícím se vztahu dvou mladých lidí – maturanta Pavla a židovky Ester. Vše na pozadí neustálého strachu z jejich odhalení nejen Němci, ale také rodinou nebo sousedy.

Mladý soubor z Lípy si vybral silné téma, kde prim hraje psychologické herectví plné vypjatých emocionálních scén. Hra má spoustu kvalitně napsaných dialogů a dramatických situací. Inscenační tým se rozhodl pro velmi náročný úkol, ovšem opřený o silné a velmi dobře zvolené typy.

Režijně je hra pěkně vystavěná. Režisérka ví, o čem se hraje, a má cit pro dramatickou situaci. Výborně vymyšlené a funkční jsou živé obrazy (např. na konci hry) i druhý plán, kdy se v jednom pokoji odehrává dialog a ve vedlejší místnosti např. Ester vybaluje kufr. Bohužel však nedokázala hercům poradit, jak naplnit její představy, jak hrát méně samotná slova, a více jejich smysl a podtext. Inscenaci tak chybí větší míra napětí.

V celkové herecko-režijní práci je ještě cítit nevyzrálост souboru. Hercům chybí zkušenosti a praxe. I přesto, že je u tvůrců vidět nesmírná touha vyjádřit všechny pocity, emoce a myšlenky hry, málokdy to dojde až k divákům. Hlavní postavy potřebují lépe pochopit situace na jevišti, kdy říkají pravdu a kdy lžou, aby neublížili partnerovi. Časté koukání do země působí nejistě, ztrácí se napětí a zaujatost. Naopak když vidíme, jak herci hrají „z očí do očí“, jejich jednání působí více přesvědčivě a divák může společně lépe prožívat jejich emoce. Všem hercům by také pomohlo zaměřit se na mluvu a základní pravidla vynechávání písmene „J“ ve slovech jako „jsem, jsou, jsi“. Tento nešvar, stejně tak jako polykání koncovek, či dokonce celých slov, chybné důrazy atd. jsou slyšet i v nahrávkách.

Vkusná je hudební složka hry a kostýmy. Zvláště bych však ocenil samotnou scénu, která je chytře vymyšlená a funkční. Technické řešení nepostrádá nápad a pomáhá režii i hercům na jevišti. Je na úvaze, zda by bylo vhodné oprostít scénické řešení od ilustrace v podobě hvězd nebo hlavy Hitlera.

Mladí divadelníci z Lípy mají skvěle našlápnuto. Jsou odvážní a nebojí se jít do náročnějších kusů, kde mohou ukázat, co v nich je. Mají velký talent i energii. Vidět je na jevišti byla radost a já věřím, že bude více her, které nám přivezou. Potenciál jejich souboru je obrovský a byla by škoda, kdyby se na něm dále nepracovalo.

Juraj Háder

Divadlo Šňůra—O nepodařeném čertovi a nezbedném andělovi

Pohádkový příběh O nepodařeném čertu Albínovi a nezbedném andělovi Božidar, kteří musejí za trest na svět, napsal zkušený dramatik, rozhlasový režisér a scénárista Zdeněk Kozák mladší. Pravděpodobně se jedná o jeho nejnovější divadelní titul neb v podtitulu scénáře se píše, že tato rodinná pohádková komedie s písněmi byla napsána v „čase koronaviru“. Inspirací, do jisté míry, se autorovi stala slavná filmová pohádka Anděl Páně a jeho jazykový styl vychází z lidových tradic prezentovaných například v pohádkovém díle Jana Drdy. A navíc se tak trochu jedná, v současné době, o tolik preferovaný žánr lehké detektivky, kdy pohádkové bytosti pomohou k odhalení nepoctivé a sobecké Klotyldy, která nepřeje čisté lásce svého syna. Božidar a Albín se tudíž mohou vrátit do nebe a pekla.

Soubor, Divadlo Šnůra z Konic, si v kolektivní režii nastudoval tento jednoduchý příběh jako svoji druhou nebo třetí souborovou inscenaci. Prostě začínají. A co tuto inscenaci především zdobí, je obrovské nadšení všech herců vytvořit společné dílo, kterým by pobavili a potěšili nejen malé diváky. A to se jim daří. Viz reakce publika, ale i výstupy z dětského semináře. Spontánní, živelné až živočišné herectví někdy přesáhlo i míru pohádkové stylizace, ale ne vkus, a děti bavilo. Pokud je tedy co vytýkat, pak nezkušenost v jevištním jednání, spoléhání se na verbální sdělení a režijní nedomyšlenosti ve vztahu k rytmu inscenace a nezdůraznění dějových faktů příběhu. Jedna zásadní chyba však v inscenaci je, že herecké obsazení postavy matky Klotyldy a jejího syna Františka vrstevníky, neodpovídá požadavku scénáře. Dále bylo souboru doporučeno pracovat více se scénickou hudbou, pohádkovými ruchy, a také zda by se nedalo přestavbový čas nějak urychlit, či věc řešit modernějším způsobem.

Z besedy po představení jsme všichni měli výborný dojem, neboť soubor dal spontánně najevo, že vznesené připomínky může zúročit v dalších inscenacích.

Jaroslav Kodeš

Spolek DivOch – Viktor

Ochotníci ze Sobotovic přijeli do Němčic nad Hanou s autorským divadlem. Členka souboru Ivana Hlaváčová, inspirována dílem spisovatele Stephena Kinga, napsala dramatický text pro inscenaci v žánru divadelního hororu. Zároveň jako režisérka tento text uchopila coby podklad pro činohru odehranou skrze prostředky psychologicko-realistického herectví. Těžší úkol pro začínající autorku i začínající herce si nelze ani představit.

Dramatický text (napsaná divadelní hra) se od prozaického literárního díla (povídky, novely, románu) odlišuje v tom, že dramatik není prozaik, který něco popisuje (krajinu, nebo událost), nebo o něčem vypravuje. Dramatik píše monology, nebo dialogy, případně rozhovory probíhající mezi více postavami, jako repliky postav coby základ pro dramatickou situaci. Situace vzniká tak, že postava má svůj cíl a jde za jeho naplněním. Cestou se setkává s dalšími postavami, které také mají vlastní cíle. Jednotlivé postavy se pak buď dostávají do konfliktu, při kterém jedna postava brání druhé v dosažení cíle, nebo jí naopak pomáhá. Postavy při tom mají vlastní povahy a charaktery, které musí být pro diváka stejně srozumitelné jako cíle, za kterými postavy jdou. V režijní práci s herci také zatím neumí pomoci s vyjádřením odpovídajících povahových a charakterových vlastností hereckých postav.

Ivana Hlaváčová vytvořila ve svém textu postavy, které mají vlastní cíle. Nedokázala však díky začátečnické nezkušenosti vytvořit dramatické situace. V konečném důsledku pak postavy ve hře Viktor převážně jen mluví, pronášejí slova, slova, slova, a nic se neděje. Tím ovšem vzniká pocit nudy a divák začíná přemýšlet, jestli nemá vstát a odejít.

Když autorka takového textu je zároveň režisérkou hry a je to přitom její první režie, nezkušenost se jen vzájemně potencuje. A když ještě navíc jednotlivé postavy hrají herci-záčetníci, dobré divadlo vlastně ani vzniknout nemůže. Nicméně v úplně stejné situaci byli, jsou a budou všichni začátečníci. A jen ti, kteří se nenechali odradit zcela zákonitým prvním neúspěchem a na cestě za vytčeným cílem vytrvali, vytvořili dějiny světového dramatu, dějiny divadelní režie i dějiny herectví.

A teď už jen stručně k představení hry Viktor. Příběh je velmi jednoduchý: Mladý muž jménem Jakub žije se svou manželkou Katarínou. Dvojice má rodinného přítele, Jakubova kamaráda Davida, spisovatele.

Na začátku je na jevišti jen prázdný stůl, o kousek dál stojí dvě židle. V textu se sice hovoří o křesle, ale asi se z pohledu inscenátorů, kteří s sebou jevištní mobiliář nutný k odehrání hry nepřivezli, nějaké vhodné křeslo v budově němčického kina a knihovny nenašlo. Režisérka to neřeší, byť to vypadá divně.

Přichází Jakub, přináší koš, z něj vytahuje papíry, pokládá je na kraj stolu, poté vytahuje popelník, cigarety a sirky, vše obřadně skládá vedle sebe na stůl. Koš pokládá na zem vedle stolu. Nakonec přináší psací stroj a klade jej na stůl. Hrdě si sedá na židli, zakládá papír do stroje, a začíná psát. Přijde David a dozví se, že Jakub se rozhodl stát se spisovatelem. To samé se brzy dovídá i Katarína. Je překvapená, ale Jakuba miluje a v jeho rozhodnutí ho podporuje. David Jakuba informuje o všem, co takové psaní obnáší.

Jakubovi se ale dlouho nedaří napsat ani první ucelenou větu. Dostavuje se tvůrčí krize, v jejímž průběhu přichází krize identity. Na scénu vstupuje postava Viktora Jakubova vnitřního hlasu. Mohlo by jít o propuknutí schizofrenie, ale to by autorka musela tuto tezi důsledně dále rozvíjet, což ovšem nečiní. Zákonitě dochází ke krizi manželské a na konec i k tragickému závěru celé hry. Stačí málo a text hry by mohl mít vnitřní logiku stejnou, jako mají všechny povídky a novely Stephana Kinga. Ivana Hlaváčová totiž prokazuje jako budoucí dramatička nemalý tvůrčí talent, rozhodně větší než talent režijní.

Představitelé jednotlivých rolí jsou na začátku cesty k výraznějším hereckým výkonům. Až na Ivo Šrota (Viktor) vyzařují málo energie. Aby postavy, které vytvářejí, diváka více zaujaly, musí všichni přidat na projevech skutečných emocí. Všem lze doporučit systematickou práci na mluvním projevu jak v oblasti artikulace, tak práce s hlasem. Pavla Zoubková (Katarína) málo využívá možnosti vyjadřovat míru klesající zamilovanosti do svého manžela. Marek Hlaváč v roli Davida má naopak možnost vykazovat stále větší citovou náklonnost vůči manželce svého kamaráda, když vidí, že Jakub dává stále větší přednost snaze něco napsat, než snaze být dobrým, milujícím manželem. A Tomáš Kucej, který hraje hlavní postavu rádoby spisovatele Jakuba, má možnosti více pracovat s narůstajícími projevy chorobné posedlosti psáním, s klesajícím zájmem o svou ženu, se vzestupným podléháním vnitřnímu hlasu, který postupně rozkládá Jakubův zdravý rozum. Teprve pak bude závěrečné Jakubovo prozření, které však přichází již jen jako záblesk posledních zbytků zdravého rozumu spisovatelskou posedlostí týraného člověka, skutečně věrohodné.

Záleží na všech členech souboru DivOch, zdali se rozhodnou pro život spojený s divadlem a budou k dosažení úspěchu na rozvíjení svých tvůrčích i interpretačních schopností pracovat. Předpoklady k tomu, aby diváky po čase obdarovali dobrým divadlem, mají všichni.

Ladislav Vrchovský

DS Osvětové besedy Velká Bystřice – Byl to skřivan

DS Osvětové besedy z Velké Bystřice jsme na prknech němčického divadla viděli už několikrát. Naposledy s komedií Dovolená s rizikem, která postoupila i do Vysokého nad Jizerou. Tentokrát přivezli opět komediální příběh, a to mezi divadelníky velmi oblíbený Kishonův text Byl to skřivan. Oblíbenost textu spočívá na třech principech. Jednak je to vtipná komedie, má malé obsazení a odehrává se v jedné dekoraci. A navíc skýtá velkou příležitost předvést se v zajímavých rolích (tři herci odehrají více postav). Bylo by škoda toho nevyužít. Což se také často děje. Ale je tu ještě jeden trochu skrytý rys této komedie. Byť se tváří jako iluzivní divadlo, není tomu tak. Autor tu totiž využil formy divadla na divadle, kterou je ovšem v textu potřeba trochu hledat a režírně využít.

Celá hra je postavena na fikci, že jeden ze světově nejznámějších literárních párů - Romeo a Julie – nezemřel, ale mladí se vzali a žijí dodnes. Tedy ne dodnes, ale zachycujeme jejich manželství po třiceti letech. A také vidíme, co těch třicet let s nimi udělalo, s jejich láskou, kterou nahradila nuda a vzájemná nevraživost. Zaznamenejme, co se stalo s dalšími postavami hry a co se stalo se samotným Shakespearem – autorem a tvůrcem těchto nádherných představitelů pravé lásky. A také, kdo za to může, že tak dopadli, a je z toho nějaké východisko? A nemůžeme si za své osudy tak trochu sami? Nepečovali jsme o naši lásku dostatečně? To vše může být zdrojem komiky i tématem hry zároveň.

Soubor z Velké Bystřice se při inscenování tohoto textu rozhodl jít víceméně cestou iluzivního divadla, byť některé prvky divadla na divadle používá

(převlékání se do jiných postav veřejně). Ale to je málo. Zbavil se tak možnosti příběh komentovat, glosovat prudkým vystoupením z role. Využívat jakoby civilu k upozornění divákovi, nepodlehni iluzi, vše je jen divadlo. A hlavně také to, co si jako tvůrci o tom, co hrajeme, myslíme. Potom by nevadilo, že herci pro charakteristiku postav volí až drastické pitvoření. Vnímáme-li inscenaci jako iluzivní příběh hraný prostředky psychologicko - realistickými, pak nám míra herectví u jednotlivých postav připadá přetažená, moc vnějškově karikovaná. Rytmus scén je stereotypní, negradovaný. Prostě iluzivní forma vyžaduje jinou míru stylizace než antiiluzivní. A to v herectví i v režijně- scénografickém řešení dramatických situací.

No a je tu ještě to, co obvykle chceme jako inscenátoři představením sdělit. Bystřičtí zůstali jen u málo invenčně sděleného příběhu. Rezignovali na nějakou, byť i minimální myšlenku, a soustředili se jen na komická místa scénáře, což jsou víceméně jen hádky Romea s Julií, infantilní vstupy Chůvy a Vavřince. Přítomnost postavy samotného Shakespeara a jeho funkce v příběhu zůstaly nevyloženy jako smysl postavy dcery Lukrecie. Nicméně soubor to takhle chtěl a také má plné právo inscenaci takhle udělat. Neboť stále platí, že každá inscenace si najde svého diváka.

Jaroslav Kodeš

Červiven Krnov – Kéž by

Červiven, divadelní spolčení SPgŠ a SZŠ Krnov, přivezlo na letošní ročník HDM autorskou hru pod názvem „Kéž by ...“ Text, který vznikl postupně na zkouškách z osobních zážitků členů divadelního spolčení, pro inscenaci upravila její režisérka a zároveň vedoucí Červivenu Petra Severinová.

Před oči diváků na jeviště vstoupí skupina mladých lidí ve věku přibližně mezi 16 až 18 lety. Hrají postavy svých vrstevníků, a zároveň i jejich rodiče. Činí tak v rámci poetiky netradičního divadla, která se vyznačuje výrazným užitím znaku, zkratky a metafor nejrůznějšího druhu. Rozehrávají od samého začátku děj, jehož tématem je komunikace mezi rodiči a jejich dospívajícími dětmi.

Děj je složen z krátkých dialogů, monologů, osobních výpovědí někdy až jednoslovných, přesto je možné i při viditelné snaze o stručnost ještě sem tam něco vypustit a nic se nestane, neboť bude škrtnuto jen opakování již vyřčeného.

Lucie má matku, která po dceři chce příliš mnoho. Sára je adoptovaná a žije v rodině spolu s rodiči a svou mladší nevlastní sestrou Miriam. Šimonova matka je bezcitná. David zdánlivě nemá problém, až na to, že po ukončení školního roku nebude mít kde bydlet. Otec Sárý a Miriam neví, co má dělat, a myslí si, že všechno dělá špatně, mezi Miriam a Sárrou to začíná skřípat.

Všechny vyjmenované postavy studentů se scházejí při zkouškách rockové kapely připravující se na svůj první koncert. Zkoušky však jsou problematizovány osobními a domácími problémy každého z nich. Někteří jsou sdílnější a pak dojde ke snaze vzájemně si pomoci, někteří jsou uzavřeni do své ulity, ve které osamocení trpí.

Rezervy jsou hlavně v hereckých výkonech a v režii. Všude tam, kde je nevyužitý prostor pro sdělení emocí, v dotažení jednotlivých dílčích scénických obrazů do pointy, v technice mluvy, i v režii mizanscén. V žánru netradičního autorského divadla totiž publikum texty her v naprosté většině nezná. Proto musí být vše potřebné pro dosažení vzájemného dialogu mezi jevištěm a hledištěm sděleno naprosto srozumitelně a jasně. Vše nepotřebné a zbytečné je zapotřebí vymést jako smetí.

Vše důležité u těch nejdůležitějších sdělení musí zaznít zcela jasně. Zejména v těch absolutně zásadních sděleních: Kéž by máme věděla, že ji mám rád, komunikovat s cizími je někdy lehčí než s vlastními (Šimonova matka), kéž by ... (mámu) zajímalo, jak hrajeme (Šimon), kéž by ... se Lucka víc snažila (Lucčina

matka), kéž bych věděl, jak to udělat správně (otec Sára a Miriam), kéž bych uměla mít ho ráda (Šimonova matka).

Každý z herců své Kéž by, a všichni: Kéž bychom uměli...

Jednotliví herci hrají civilně s velkým osobním nasazením. Jsou v zobrazování radostí a strastí postav, které hrají, velice věrohodní. Publikum jde velice brzy s nimi, soucítí a fandí. Zde je třeba říci, že inscenace má dvojí cílové publikum: mladé lidi své generace, ale také jejich rodiče. Každý se příslovečně může chytit za nos – tak tohle dělám také, a neměl(a) bych.

Kéž by Divadelní spolčení Červiven dostalo šanci odehrát představení „Kéž by...“ tolikrát, jak to jen půjde. Jde o velmi dobré divadlo se silným závěrečným sdělením. Petře Severinové jako dlouholeté vedoucí i režisérce je zapotřebí velice poděkovat za to, jakým způsobem přispívá prostřednictvím divadla po celou dobu své již více než dvacetileté práce se studenty k růstu jejich lidské osobnosti. Vystoupení Červivenu v rámci HDM 2023 je jedním z vrcholů celé letošní přehlídky.

Ladislav Vrchovský

DS na štaci – Pravdivý příběh Antonie Pařízkové, lehké holky s dobrým srdcem

Když jsem si v letošním programu HDM přečetl, že domácí soubor Na štaci po delší době opět funguje a že vystoupí se slavným příběhem napsaným Ludvíkem Aškenázym v roce 1977 podle starší povídky E. E. Kische, velmi jsem se na představení těšil. A současně jsem měl trochu obavy, jak tento jímavý a do jisté míry i sentimentální dobový příběh soubor zvládne obsadit, vypravit a zrežirovat. Musím hned úvodem konstatovat, že se mé obavy nenaplnily a že díky velké pečlivosti souboru i schopnostem zdejších, ale i hostujících herců vzniklo představení, které si zaslouží především velkou úctu za kvalitní přístup k této historické látce.

Režisér Jaroslav Lejnar spolu s řadou zkušených a šikovných herců se vydal cestou iluzivního, tradičního činoherního divadla. Na velké a šikovně propracované scéně, na amatérských scénách dnes již málokdy vídané, která nás hned a jednoznačně zavádí do období počátku dvacátého století, do míst luxusního veřejného domu madam Diamantové, inscenuje příběh v dobře řemeslně vypracovaných a slušivých kostýmech (i uniformy), které umí herci skvostně nosit a dobře se v nich cítí. A to se také jen tak nevidí. Opravdu na nás dýchne z jeviště dobová paráda vysoké společnosti, nebo se tak aspoň tváří.

Příběh se nese v poklidném tempu, (v prvních dvou obrazech možná až příliš), divák se naprosto orientuje v dějových zvratech, nic mu neunikne, nemá problém poznat, komu má fandit, koho litovat, koho odsoudit. Na tom mají zásluhu především herci a skutečnost, že jejich výkony jsou kvalitní, u všech vyrovnané, bez nějakých začátečnických chyb. Prastaré divadelní rčení „že není malých rolí“, naprosto potvrzuje třeba Alois Skoupil v maličké roli vězeňského dozorce Vágnera.

Hlavní představitelka Tonky Petra Konečná je ve své roli krásná, okouzující i decentně smyslná. Svého bezesporu velkého hereckého talentu využije nejvíce ve scéně s vrahem Prokúpkem – Lukáš Blaško. I on je jí však naprosto rovnocenným partnerem. Společně vytvoří nádherný duet ostychu, obav, strachu, a velkého porozumění k tomu druhému. To, co se mohlo v počátku jevit jen jako eroticky problém, vyznívá jako tragédie dvou duší ve světě, který vyznává jiné hodnoty. Jedné, co už ví, jak to s ní dopadne, a druhé, kterou to teprve čeká.

Němčický soubor se po letech opravdu pochlapil. A za to mu stojí poděkovat. Ano, představení má své nedostatky. Například, jak už bylo řečeno, pomalý až zdlouhavý rozjezd, neukončená postava skladatele Anděla. Dále z hlediska toho, o čem se inscenace hraje, jasněji vyložené postavy např: komisař, Blažena, paní Diamantová, hrabě von Kusak, postavy, které by měly víc reprezentovat svět

sobectví, pokrytectví a falše. Zatím zůstávají v jisté obecnosti. A pak je tu samotný konec inscenace. Domnívám se, že bohužel škrtnutá scéna setkání Tonky se skladatelem je naopak velmi nosná jak v tematické rovině toho, o čem představení hrajeme, tak i jako formální „aktšlus“ celé inscenace.

Jaroslav Kodeš

Pivínské divadlo PiDi – S čerty nejsou žerty

Páteční dopolední představení bylo v režii Pivínského divadelního spolku PiDi. Soubor plný mladých nadějných herců přivezl dětem i dospělým na prkna, jež znamenají svět, pohádku S čerty nejsou žerty. Notoricky známá filmová předloha o Dorotě Máchalově, zlém panu správci, čertovi s hodností Vraníka, statečném Petru Máchalovi a dalších vychází z pohádky Čertův Švagr od Boženy Němcové. Řadí se mezi nejoblíbenější a nejkrásnější české pohádky a je plná známých písní či hlášek, které dnes už zlidověly.

Pivínští nám předvedli velmi pěkné sousedské divadlo. Na jevišti se objeví na 17 mladých a talentovaných herců a hereček, kteří velmi energicky hrají známou pohádku. Právě ona semknutost souboru a radost, se kterou existují na jevišti, je největší devizou souboru, který se však pokouší jít i za hranice svého regionu. Práce s mladými herci není jednoduchá. Je to však velký závazek a investice do budoucna.

Inscenovat takto známou věc s dětmi není nikterak jednoduché. Je třeba vycházet z dramatických situací. Ty jsou však ve hře spíše řečené nebo nacvičené. Hlášky a vtipy, na které diváci čekají, se stávají samoučelnými a herec k nim, v rámci jevištního jednání, nedojde. Inscenace málo vychází z dětí samotných, z jejich energie, hravosti a kreativity. Tím se stává méně uvěřitelnou. Chybí spontánnost a vážne dynamika hry. I přesto se ve hře najdou velmi pěkné herecké výkony, např. v rolích Kaprála (Nela Štětařová) a Čerta Vraníka (Lucie Štětařová). Jelikož některé filmové scény jsou jen velmi obtížně přenositelné na divadlo, rozhodli se Pivínští přidat do hry postavu vypravěče, který komentuje a dotváří příběh samotný. Kostýmováním i stylizací herečka jasně evokuje Boženu Němcovou, autorku předlohy. Princip vypravěče je na divadle vždy retardující prvek. Na temporytmické stránce pohádky ubírá i tady.

Inscenátoři by se měli zaměřit na přesnější stavbu světla. Barevné svícení totiž působí spíše nahodile. Lépe by se dalo pracovat i s hudební složkou hry. Podkresová hudba by si zasloužila citlivější prolínání i fade out. Jinak je hudba k navození atmosféry použita vhodně. Velmi podařenou složku hry tvoří její kostýmy, které jsou stylově přesné, barvitě a výborně navodí iluzi pohádky.

Pivínské PiDi divadlo nesporně tvoří významnou část místního komunitního života. Pracuje s dětmi a obohacuje kulturní život v obci a jeho okolí. Sociální funkce v tuto chvíli převažuje nad tou estetickou. Otázkou zůstává, zda je to dobře. Já si myslím, že ano. Společnými silami vytvořili a zorganizovali náročnou pohádku a ve své divadelní tvorbě neustávají. Za to jim patří velký dík.

Juraj Háder

Morkovští ochotníci – Marie, dcera Kajetánova

Letošní Hanácký divadelní máj se stal, podobně jako již v několika případech v letech minulých, místem premiéry nové inscenace Morkovských ochotníků, kterou uvedli pod názvem Marie, dcera Kajetánova. Marie Tylová (1848–1868) byla skvělá, předčasně zemřelá česká herečka. To, že před třemi lety začali Morkovští ochotníci pracovat na inscenaci, ve které je hlavní osobou, je jejich „návratem ke kořenům“.

Morkovští ochotníci jsou originálním divadelním souborem s výraznou vlastní poetikou. Přišli před dvaceti lety s jejím základem, fiktivní autorkou a režisérkou svých inscenací Marií Tesar, žijící ve Vídni a spolupracující se svými kolegy na dálku. Marie Tesar je v rodové linii spojena s Marií Tylovou, jejímž otcem byl Josef Kajetán Tyl. Ta je pohřbena na hřbitově v Morkovicích, kde v roce 1868 zemřela na neštovice v průběhu jednoho ze zájezdů kočovné divadelní společnosti Antonína Mušky.

Životní příběh Marie Tylové se v délce devadesáti minut odehraje na jevišti na pozadí řady historických událostí, příznačných pro období dvaceti let po revoluci v roce 1848. Byla to doba vzniku samostatného moderního českého národa, doba sváru mezi českým a německým živlem, doba národního obrození. Setkání J. K. Tyla (Daniel Přecechtěl) s výrazným německým pěvcem Maxmiliánem Kristiánem Bucholzem (Petr Škrabal), ve kterém Tyl vyhání německy zpívajícího herce z jeviště, je ilustrací nejen Tylova národovectví, ale samotného boje o místo pro český živel v české kotlině.

Herecká kočující společnost je po smrti J. K. Tyla vedena Antonínem Muškou. Marie Tylová oproti Muškovu názoru prosazuje hry české – Muška (Lukáš Blaško) by raději uváděl hry německých autorů. Publikum se stává svědkem střetu mezi oběma protagonisty, bohužel však více ve slovech než v odehrané dramatické situaci. Střet s německým obyvatelstvem, reprezentovaným dvojicí německými radními (Eva Gnidová a Lenka Czereová) tehdy zcela německého města Jihlava, kteří české komedianty ve svém městě nechťejí, je naopak velmi dobře zobrazen činoherními prostředky. Dojde i na zmínku o spoluúčinkování s věhlasným českým hercem 19. stol. Krumlovským (Kamil Žižlavský), opět v atmosféře boje o uvádění českých divadelních her s českými historickými tématy na repertoáru.

Pro odlehčení přijde na řadu opět komedie, činoherně provedenou ukázkou z loutkové hry J. K. Tyla Slepý mládenec. Alegorický výstup, ve kterém představitel Slepého mládence Daniel Škrabal ukazuje vysokou míru hereckého talentu, zobrazuje důležitost alespoň mírně naplněné pokladny s tržbou, umožňující zajištění životních prostředků. Nebyli by to ale Morkovští ochotníci, aby si opět nerýpli, zde zrovna do lidské hamižnosti.

Publikum v podstatě sleduje historickou hru, jakýsi jevištní obrázek z dějin českého národa, který končí informací, že z Jihlavy se pojedje na Moravu, a na štaci do Morkovic. Když se v této chvíli skvělá představitelka Marie Tylové Zuzana Klusalová jen na moment zastaví uprostřed scény s výrazem, ve kterém se úsměv promění ve vážný pohled upřený do daleka, všichni v sále rozumí tomuto momentu ohlášení přicházející předčasné smrti.

Jevištní tvar, který morkovští divadelníci zvolili, pracuje s prvky činohry, grotesky, pohybového divadla. Objeví se i alegorie, po jazykové stránce obsahuje text řadu slovních hříček. Vážné historické téma je podáno komediálními prostředky. Zásadní okamžiky doprovází mírně parodovaným operním zpěvem Eva Gnidová v roli Matrony vídeňské, čímž komičnost těchto výstupů obohacuje o humorný nadhled. Hlavní dějová linka je však poněkud rozmělněována množstvím shora vyjmenovaných jevištních obrazů, a ne zcela informovaný divák, kterému jména Krumlovský, Muška a jiné nic neříkají, si nemůže prožít skutečnou hloubku celého představení. Že je svědkem střetu mezi Němci a Čechy pochopí sice každý, ale předchozí podrobnější informace v programu k inscenaci o všech osobách, jejichž jména budou postupně zmiňována, by zcela jistě zvýšila divákův komfort.

I přes tuto výhradu směřující k poněkud obtížné orientaci diváka ve spleť ději je však představení velmi záživné. Je to způsobeno výraznými lidskými typy, kterými Morkovští ochotníci disponují, a také vysoce nadprůměrným hereckým uměním všech členů souboru. Výpravné kostýmy a efektní líčení některých postav spolu s využívanou světelnou technikou a také skvělou hudbou k inscenaci v celkovém souhrnu přináší okouzlení divadlem jako takovým. Přítomen je i satirický prvek, například v momentě, kdy se na jevišti odehrává boj o práva na sebeurčení českého národa spolu s pojmenováním jeho povahových a charakterových nešvarů. Představení Marie, dcery Kajetánovy bylo důstojným zakončením celého Hanáckého divadelního máje 2023.

Ladislav Vrchovský

Závěrečné slovo předsedy poroty

Prkna jeviště v Němčicích začínají pomalu oddychovat, jekor zde položený zase vydychovat, reflektory usínat a reproduktory vrčet. Jsme na konci sedmidenního maratonu čtrnácti představení konaných v rámci tradičního festivalu, divadelní přehlídky Hanácký divadelní máj 2023. Letos už sedmatřicátého ročníku. A to je na divadelní festival úctyhodný věk. Řekl bych, že přehlídka vlouvá do takového střednědobého období. A s tím by se tu mohla objevit i krize středního věku? Tak to ani omylem. Vše bylo perfektně připraveno, zorganizováno, naaranžováno, promyšleno a domyšleno. Nejdříve pojďme probrat, co jsme viděli. A postupovat budu chronologicky.

Úvodní, sobotní představení letošní přehlídky patřilo muzikálové pohádce **Kocourek Modroočko**. Do Němčic ji převezl soubor **BLIC** (blázni lovící ideje cedníkem) z **Ostrožské Nové Vsi**. Příběh o kocourkovi, který dospívá, získává kamarády, potýká se s nepřáteli i dospíváním, je často hrán a téměř vždy má úspěch u malých i velkých diváků. Nebylo tomu jinak ani zde v Němčicích. Režijně je inscenace dobře vystavěná. Nechybí invence i hravost. Silnou složkou inscenace je pohyb na jevišti, méně pak sólový zpěv. Přílišné vypravovací a popisné pasáže retardují děj. V tomto směru má soubor ještě prostor pro růst.

Stotřicetiletý divadelní spolek **teaTrum Velké Opatovice** přijel na letošní ročník HDM s inscenací legendárního a svým způsobem i kultovního muzikálu Milana Uhdeho a Miloše Štědrone **Balada pro banditu**. Opatovičtí ochotníci vycházejí ze dvou základních dramaturgicko-režijních uchopení, které v historii tohoto příběhu bylo, ale nezabývají se natolik hlavním tématem. Jdou cestou budování co nejdokonalejšího jevištního tvaru. Opírají se při tom o skvěle sehranou živou kapelu a výborné (až na pár ojedinělých výjimek) pěvecké výkony a vysoce nadprůměrné výkony herecké. Režisér Pavel Petrželka začíná sice první scénu jako divadlo na divadle, tento režijní přístup však záhy opouští, a hraje se dále ryze iluzivní činohra, což může být nahlíženo jako jistý nedodělek. Režie se však hlavně snaží udržet diváka v okouzlení vším, co slyší a vidí, a to pokud možno nepřetržitě od začátku až do konce, a tato snaha se na 99 % daří.

V neděli jsme v hledišti přivítali také dvě představení. Nejdříve vystoupila **Říše loutek z Kroměříže** s pohádkou **o Budulínkovi** a večer pak předvedlo **Divadlo Strom** vlastní autorskou hru **Čuník uprostřed**. Obě inscenace byly na přehlídce nesoutěžně, proto je zde nereflektujeme, nicméně inscenátoři měli zájem si o svých představeních povídat. Což proběhlo.

Bylo brzké pondělní odpoledne, první máj. Na němčickém jevišti byl lásky čas. Odpolední představení totiž patřilo ochotnickému souboru z **Lípy** a inscenaci **Romeo, Julie a tma** podle novely Jana Otčenáška **Romeo, Julie a tma**. Drama se odehrává v Praze za dob Heydrichiády a pojednává o rodícím se vztahu dvou mladých lidí – maturanta Pavla a židovky Ester. Vše na pozadí neustálého strachu z jejich odhalení nejen Němci, ale také rodinou nebo sousedy. Mladý soubor z Lípy si vybral silné téma, kde prim hraje psychologické herectví plné vypjatých emocionálních scén. Režijně je hra pěkně vystavěná. Režisérka ví, o čem se hraje, a má cit pro dramatickou situaci. V celkové herecko-režijní práci je však ještě cítit nevyzrálост souboru. Hercům chybí zkušenosti a praxe, ale mají skvěle našlápnuto. Potenciál souboru je obrovský a byla by škoda, kdyby se na něm dále nepracovalo.

Večer jsme pak byli svědky další nesoutěžní inscenace. **DS Kroměříž** přivezl komedii **Velká zebra** od Bricaire a Lassaygue. A i s tímto souborem jsme si po představení povídali.

V úterý už začal nový pracovní den. Ale hrálo se dál. Pohádkový příběh **O nepodařeném čertu Albínovi a nezbedném andělovi Božidaru**, kteří musejí za trest na svět, napsal zkušený dramatik, rozhlasový režisér a scénárista Zdeněk Kozák mladší. Předvedlo se **Divadlo Šňůra Konice**. Inspirací se autorovi stala filmová pohádka Anděl Páně a jeho jazykový styl vychází z lidových tradic prezentovaných například v pohádkovém díle Jana Drdy. A navíc se tak trochu jedná o detektivku, kdy pohádkové bytosti napomohou k odhalení sobecké Klotyldy, která nepřeje čisté lásce svého syna. Co tuto inscenaci zdobí, je obrovské nadšení všech herců vytvořit společné dílo, kterým by pobavili a potěšili nejen malé diváky. Spontánní, živelné až živočišné herectví někdy přesáhlo i míru pohádkové stylizace, ale ne vkus, a děti bavilo. Pokud je tedy co vytýkat, pak nezkušenost v jevištním jednání, spoléhání se na verbální sdělení a režijní nedomyšlenosti ve vztahu k rytmu inscenace a nezdůraznění dějových faktů příběhu.

Druhé úterní představení přivezl spolek **DivOch ze Sobotovic**. Nazvali ho **Viktor** a jedná se o autorské dílo členky souboru Ivany Hlaváčové, inspirované dílem spisovatele Stephena Kinga, a napsané v žánru divadelního hororu. Autorka tento text uchopila coby podklad pro činohru odehranou skrze prostředky psychologicko-realistického herectví. Těžší úkol pro začínající herce si nelze ani představit. A tak se stalo, že díky začátečnické nezkušenosti režisérské i herecké ve scénáři napsané dramatické situace se na jevišti neprojeví. V konečném důsledku pak postavy ve hře Viktor převážně jen mluví, pronášejí slova, slova,

slova a nic se neděje. Tím ovšem vzniká pocit nudy. Nicméně předpoklady k tomu, aby soubor své diváky po čase obdaroval dobrým divadlem, mají všichni. A autorka možná nejvíce.

Ve středu prkna německého divadla **opanoval DS Osvětové besedy z Velké Bystřice**. Soubor tu hrál už několikrát. Tentokrát přivezl komediální příběh, Kishonův text **Byl to skřivan**. Oblíbenost tohoto textu spočívá na třech principech. Jednak je to vtipná komedie, má malé obsazení a odehrává se v jedné dekoraci. A navíc skýtá velkou příležitost pro herce předvést se v zajímavých rolích (tři herci odehrají více postav). Ale je tu ještě jeden trochu skrytý rys této komedie. Byť se tváří jako iluzivní divadlo, není tomu tak. Autor tu totiž využil formy divadla na divadle, kterou je ovšem v textu potřeba trochu hledat a režírně využít. Soubor se rozhodl jít víceméně cestou iluzivního divadla, byť některé prvky divadla na divadle používá (převlékání se do jiných postav veřejně). Více se soustředil na komická místa scénáře, což jsou víceméně jen hádky Romea s Julií, infantilní vstupy Chůvy a Vavřince. Přítomnost postavy samotného Shakespeara a jeho funkce v příběhu zůstala nevyložená. A to je dle našeho soudu málo. Soubor se tak zbavil možnosti příběh komentovat, glosovat vystupováním z rolí. Nicméně režisér to takhle chtěl a také má plné právo inscenaci takhle udělat. Neboť stále platí, že každá inscenace si najde svého diváka. Což se projevilo i v místní divácké anketě.

Ve čtvrtek jsme zhlédli dokonce tři představení. Nejprve děti ze **ZUŠ Němčice nad Hanou** předvedli svou představu pohádky **O Lakomé Barce** od Jana Wericha v režii Zdeňky Gregorové. Mimo soutěž, ale také jsme si se Zdeničkou o představení popovídali.

Odpoledne, divadelní spolčení **SPgŠ a SZŠ z Krnova – Červiven**, také častý účastník HDM, přivezlo vlastní autorskou inscenaci pod názvem „**Kéž by ...**“ Text, který vznikl postupně na zkouškách z osobních zážitků členů divadelního spolčení, pro inscenaci upravila její režisérka a zároveň vedoucí Červivenu Petra Severinová. Před oči diváků na jeviště přichází skupina mladých lidí ve věku přibližně mezi 16 až 18 lety. Hrají postavy svých vrstevníků, a zároveň i jejich rodiče. Činí tak s užitím znaku, zkratky a metafor nejrůznějšího druhu. Rozehrávají tak zdánlivě banální děj, jehož tématem je komunikace mezi rodiči a jejich dospívajícími dětmi. Samozřejmě inscenace má rezervy, ve scénáři, hereckých výkonech i v režii, ale to vše překonává velmi autentická a silná výpověď.

Třetím čtvrtečním představením se stala inscenace německého domácího souboru **Na štaci**. Nastudovali hru Ludvíka Aškenázyho **Pravdivý příběh Antonie Pařízkové, lehké holky s dobrým srdcem**.

Režisér Jaroslav Lejnar spolu s řadou zkušených a šikovných herců se vydal cestou iluzivního, tradičního činoherního divadla. Z velké a krásně propracované scény, na amatérských scénách dnes již málokdy vídané, na nás dýchne dobová paráda vysoké společnosti počátku dvacátého století. Podobně i z kostýmů. Herci prostor logicky využívají, jsou v zásadě všichni dobří, režie nás jejich prostřednictvím provede bez problémů celým dějem. Takže, dobře odvedená práce. Ano, ale něco tu k úplné dokonalosti přesto chybí. Inscenace totiž postrádá nějaké výraznější ideové vyznění.

Posledním soutěžním dnem byl pátek a v něm dvě představení. Dopolední bylo v režii Pivínského divadelního spolku **PiDi**. Soubor plný mladých adeptů na herectví přivezl dětem i dospělým na prkna, jež znamenají svět, pohádku **S čerty nejsou žerty**. Notoricky známá filmová předloha o Dorotě Máchalově, zlém panu správci, čertovi s hodností Vraníka, statečném Petru Máchalovi a dalších, vychází z pohádky Čertův Švagr od Boženy Němcové. Řadí se mezi nejoblíbenější a nejkrásnější české pohádky a je plná známých písní či hlášek, které dnes už zlidověly. Pivínští nám předvedli velmi pěkné sousedské divadlo. Na jevišti se objeví na 17 mladých herců a hereček, kteří velmi energicky hrají známou pohádku. Právě ona semknutost souboru a radost, se kterou existují na jevišti, je největší devizou souboru. Práce s mladými herci není jednoduchá. Je to však velký závazek a investice do budoucna. Pivínské PiDi divadlo nesporně tvoří významnou část místního komunitního života. Pracuje s dětmi a obohacuje kulturní život v obci a jeho okolí. Sociální funkce v tuto chvíli sice převažuje nad tou estetickou, což však není v žádném případě výtka.

Letošní Hanácký divadelní máj a jeho poslední večer se stal místem premiéry nové inscenace **Morkovských ochotníků**, kterou uvedli pod názvem **Marie, dcera Kajetánova**. Marie Tylová (1848–1868) byla skvělá, předčasně zemřelá česká herečka. To, že před třemi lety začali Morkovští ochotníci pracovat na inscenaci, ve které je hlavní osobou, je jejich „návratem ke kořenům.“ Životní příběh Marie Tylové se v délce devadesáti minut odehraje na jevišti na pozadí řady historických událostí, příznačných pro období dvaceti let po revoluci v roce 1848. Jakési dokumentární pásma - jevištní tvar, který Morkovští divadelníci zvolili, pracuje s prvky činohry, grotesky, pohybového divadla. Objeví se i alegorie. Po jazykové stránce obsahuje text řadu slovních hříček. Vážné historické téma je podáno komediálními prostředky. Publikum v podstatě sleduje historickou hru, jakýsi jevištní obrázek z dějin českého národa. Hlavní dějová linka je však poněkud rozmělněována množstvím shora vyjmenovaných jevištních obrazů, a ne zcela informovaný divák, kterému jména Krumlovský, Muška aj. jiné nic neříkají, si

nemůže prožít skutečnou hloubku celého představení. Že je svědkem střetu mezi Němci a Čechy pochopí sice každý, ale předchozí podrobnější informace v programu k inscenaci o všech osobách, jejichž jména budou postupně zmiňována, by zcela jistě zvýšila divákův komfort. I přes tuto výhradu, směřující k poněkud obtížné orientaci diváka ve spletně podávaném ději, je však představení velmi záživné. Je to způsobeno výraznými lidskými typy, kterými Morkovští ochotníci disponují. Výpravné kostýmy a efektní líčení některých postav spolu s využívanou světelnou technikou a také skvělou hudbou k inscenaci, v celkovém souhrnu přináší okouzlení divadlem jako takovým.

Jaký tedy byl HDM 2023? Tak nějak stručně a obecně. Po té organizační stránce vynikající. Tak jako každý rok. Aspoň z pohledu nás lektorů. Proto z tohoto místa vyhlašuji velké díky všem pořadatelům.

Myslím, že i soubory byly spokojené a nic jim nebránilo plně využít místní jeviště a zázemí. Takže, milí divadelníci, díky, že jste přijeli a šli s kůží na trh.

Dále konstatuji, že i hlediště bylo většinou slušně zaplněno diváky, a to se pak dobře hraje. Že?

No a co program? Letošní ročník byl kvalitativně nadprůměrný. A nehráli se tu jen bezduché komedie, a pokud ano, tak až na jednu, dvě výjimky. Z velké míry se tu naopak odehrály komedie s ideou. A těm fandím. Ale hlavně se tu objevily počiny výrazně nadčasové a pak také několik autorských děl se zřetelnou touhou aktuálně promlouvat k divákovi tady a teď. Takže z naší lektorské strany, co...? Velká spokojenost. Na shledanou na HDM 2024. Ať jsme všichni do té doby zdraví.

Jaroslav Kodeš

KLUB DĚTSKÉHO DIVÁKA

Již druhým rokem jsem měla možnost se stát lektorem Klubu dětského diváka. Tuto skupinu tvořily děti ze základní školy Němčice nad Hanou, jednalo se o žáky z 5. – 9. třídy ve věku od 11 - 15ti let.

Tato skupinka dětí brala roli „porotců“ zodpovědně. Hodnotily 4 soutěžní divadelní představení. Čas strávený s dětmi v Klubu dětského diváka byl naplněn živými diskusemi, neverbálním hodnocením i výtvarným vyjádřením.

Děti byly pozorné, vnímavé a zodpovědně hodnotily všechna soutěžní představení. Nacházely co nejpřesnější slova, aby mohly vyjádřit a zhodnotit obsah, hlavní myšlenku. Hodnotily nejen děj, ale i kostýmy, hudbu, scénografii a nebály se být občas i trošičku kritičtí.

Mým úkolem bylo přednést soutěžícímu souboru, pokud možno co nejvíce „slovy“ členů Klubu hodnocení, názory a celkový dojem z jejich vystoupení. Divadelní spolky přijímaly hodnocení dětí pozitivně.

Chci všechny členy Klubu dětského diváka pochválit za to, že se k roli „porotců“ postavili zodpovědně, s nadšením a elánem. Fungovali nejen jako jednotlivci, ale dovedli dojít společně k vyjádření svých závěrů, dojmů, myšlenek a názorů.

Pavla Buriánková, lektorka Klubu dětského diváka

KOCOUREK MODROOČKO

Sobotní zahájení HDM přineslo muzikálovou pohádku v podání divadelního souboru BLIC z Ostrožské Nové Vsi.

Děti hodnotily pohádku kladně, všem se líbila. Měly možnost hodnotit neverbálně, slovně i výtvarně si vytvořily plakát k této pohádce. Představení by všichni doporučili mladším sourozencům, někteří by šly na pohádku ještě jednou. Děj pochopily, převyprávěly a došly k závěru, že pohádka je vzorem o rodinném životě a vyrůstání, o kamarádství.

Hlavní myšlenka: KOCOUREK MODROOČKO.....aneb „kočičí dospívání“.

Vzkaz souboru: Představení se líbilo, pěkně nacvičené. Změnily by kulisy, zdála se jim moc jednoduchá a nepochopitelná, třeba alespoň střecha, strom...a doporučily by ztišit náповědu, která byla hodně slyšet.

Nejvíce se jim líbilo ztvárnění kocourka Modroočka.

O NEPODAŘENÉM ČERTOVI A NEZBEDNÉM ANDĚLOVI

Úterní rodinná pohádka byla určena pro děti od 6ti let se kterou vystoupil začínající divadelní soubor z Konice – Divadlo ŠŇŮRA.

Nepodařený čert je vykázán z pekla kvůli neplnění čertovských povinností a na zemi se potká s andělem, který byl potrestaný za svoji neposednost. Dostanou se do pivovaru, kde se společně snaží pomoci mladému zamilovanému sládkovi do němé Aninky, jehož matka nenašla pro tuto lásku pochopení.

Děti hodnotily pohádku kladně, všem se líbila. Zaujala je svým příběhem i vtipnými situacemi. Kladně hodnotily scénu a kulisy, která se jim jevila pestrá a hezká. Využily by hudbu, zpěv a nějaké zvukové a světelné efekty, které v této pohádce postrádaly při výměně „světů“...

Hlavní poselství: „NEZÁLEŽÍ, JAK KDO VYPADÁ...“, „LEŽ MÁ KRÁTKÉ NOHY...“, „KDO LŽE, TEN KRADE A DO PEKLA SE HRABE...“

Vzkaz souboru: Představení se dětem líbilo, mimika herců, gesta a výrazy. Pohádku by doporučily kamarádům i mladším sourozencům.

Ztvárnit by si chtěly Aninku, nebo inspektorku z pekla. Při vyjádření kresbou se jim líbila nejvíc scéna u Nebeské brány – svatý Petr s čertem Albínem a babkou Portmonkou.

KÉŽ BY...

S touto inscenací se představil divadelní soubor Červiven, studenti Krnovské pedagogické školy. Klub dětského diváka hodnotil jejich inscenaci velmi kladně. Děkujeme hercům, že nás přivedli k tomu, abychom se na sebou samými zamysleli a měli odvahu alespoň „něco ve svých životech změnit. Nesmíme se bát rozhodnutí, a hlavně umět o problémech mluvit a svůj názor, přání vyřknout nahlas.

Hlavní myšlenka: Nebát se mluvit o svých problémech se mluvit o svých problémech, trápeních, když mí něco vadí....

Vzkaz souboru: Představení se dětem líbilo, vtáhlo je do děje, z úst dětí vyznělo: „na to, jak jsou herci mladí, tak hodně dobrý“. Moc se jim líbila hudba a závěrečný koncert, který si prožily s herci.

Ztvárnit by si chtěly roli Sáry a Lucky. Jediné, co by změnily na této hře je, že by upravily kulisy na dvě místa, kde se děj odehrává – klubovna a domov.

S ČERTY NEJSOU ŽERTY

Tato poslední pohádka, kterou hodnotily děti představilo divadlo PiDi z Pivína. Děti byly k této hře maličko kritičtí, neboť ji srovnávaly se známou originální pohádkou. Přesto obdivují malé herce, s jakou chutí a zájmem „hrají divadlo“ a samy by si na takovou scénu netroufly.

Některé postavy by více zvýraznily v hlasitosti a výrazech. Kladně hodnotily výkon Kaprála, Vraníka a Lucifera, což se projevilo i na výtvarném vyjádření nejlepší postavy.

Hlavní myšlenka: Dobro zvítězí nad zlem

Co by udělaly jinak: Zpěv Adélky bez playbacku, artikulace a zesílit hlas a víc se vžít do rolí a zvýraznit je.

Vzkaz souboru: Velkou pochvalu za kostýmy a krásně namalované kulisy.

Výsledková listina HDM 2023

Ceny a čestná uznání

Kocourek Modroočko – Divadlo BLIC Ostrožská Nová Ves

Čestné uznání Ivanu Helmichovi za scénu ke hře Kocourek Modroočko

Čestné uznání Jakubu Botkovi za roli Modroočka

Čestné uznání Miroslavě Tótové za roli Kiki

Balada pro banditu – Divadelní spolek teaTrum Velké Opatovice

Cena Petru Pavlasovi za roli Nikoly Šuhaje

– cenu věnovalo Dárkové zboží, galanterie – Renata Kotulová

Cena Alexandře Komárkové za roli Eržiky

– cenu věnovala Ing. Jitka Borovičková

Cena Martinu Moučkovi za roli velitele četníků

- cenu věnovalo Dárkové zboží, galanterie – Renata Kotulová

Cena Robinu Janáskovi za roli Lazara Mageriho

- cenu věnovalo Dárkové zboží, galanterie – Renata Kotulová

Cena Renatě Štindlové za scénu a kostýmy ke hře Balada pro Banditu

– cenu věnovala Drogerie - Drahomír Navrátil

Cena Koločava bandu za hudební složku inscenace Balada pro banditu

– cenu věnovala společnost SBIS s.r.o. – ostraha objektů a majetku

Romeo, Julie a tma - Ochotnický soubor Lípa z.s.

Cena Mojmíru Doleželovi za scénu ke hře Romeo, Julie a tma

- cenu věnovalo Dárkové zboží, galanterie – Renata Kotulová

Cena Kryštofu Balajkovi za roli Pavla

- cenu věnovalo Dárkové zboží, galanterie – Renata Kotulová

Cena Nikole Balajkové za výběr předlohy a jevištní realizaci hry Romeo, Julie a tma

– cenu věnovala Drogerie – Drahomír Navrátil

Čestné uznání Lucii Brůzlové za roli Ester

O nepodařeném čertovi a nezbedném andělovi – Divadlo Šňůra Konice

Čestné uznání Anežce Rouš Dvořákové za roli Portmonky

Čestné uznání Dagmar Rozsivalové za roli Božidary

Viktor – Spolek DivOch Sobotovice

Čestné uznání Ivaně Hlaváčové za vytvoření výchozího dramatického textu ke hře Viktor

Byl to Skřivan – DS Osvětové besedy Velká Bystřice

Čestné uznání Pavlu Dorazilovi za roli Romea

Kéž by – Červiven Krnov

Cena kolektivu DS Červiven za autentickou výpověď v inscenaci Kéž by
– *cenu věnovali pořadatelé Národní přehlídky Krakonošův divadelní podzim*
Vysoké nad Jizerou

Cena DS Červiven za inscenaci Kéž by

– *cenu věnovala společnost Transport case – profesionální přepravní boxy*

Pravdivý příběh Antonie Pařízkové, lehké holky s dobrým srdcem – DS Na štaci Němčice nad Hanou

Cena Lukáši Blaškovi za roli Josefa Prokūpka

- *cenu věnovalo Dárkové zboží, galanterie – Renata Kotulová*

Cena Aloisi Skoupilovi za roli Ferdinanda Vágnera

– *cenu věnovala Drogerie – Drahomír Navrátil*

Cena Janu Dvořákovi, Jaroslavu Lejnarovi a Antonínu Bartošíkovi za scénu ke hře
Pravdivý příběh Antonie Pařízkové, lehké holky s dobrým srdcem

- *cenu věnovala společnost DEKWOOD Lavrinčik*

Čestné uznání Petře Konečné za roli Antonie Pařízkové

S čerty nejsou žerty – Pivínské divadlo PiDi

Cena Pivínskému divadlu PiDi za naplňování společensko-sociální úlohy divadla
v obci – *cenu věnovala společnost Euro Group Moravia s.r.o.*

Marie, dcera Kajetánova – Morkovští ochotníci

Cena Zuzaně Klusalové za roli Marie Tylové

- *cenu věnovalo Dárkové zboží galanterie – Renata Kotulová*

Čestné uznání Kamilu Žižlavskému za roli Františka Xavera Krumlovského

Čestné uznání Marii Tesar za scénář ke hře Marie, dcera Kajetánova

Cenu Klubu dětského diváka získává Červiven Krnov za inscenaci hry Kéž by...

- *cenu věnovala Ing. Jana Oulehlová*

Cenu diváka získává DS Na Štaci Němčice nad Hanou za inscenaci hry Pravdivý
příběh Antonie Pařízkové, lehké holky s dobrým srdce

– *cenu věnovala COOP Jednota Uherský Ostroh*

Všechny soubory obdržely stromky od Ovocné školky Litenčice.

Doporučení na národní přehlídky

Lektorský sbor **doporučuje** k širšímu výběru do programu Národní přehlídky Popelka Rakovník inscenaci

DS Červiven Kéž by

Lektorský sbor **doporučuje** do programu Národní přehlídky Krakonošův divadelní Podzim 2023 inscenaci

DS Na Štaci z.s. Pravdivý příběh Antonie Pařízkové, lehké holky s dobrým srdcem

Lektorský sbor **doporučuje** do programu Národní přehlídky Krakonošův divadelní Podzim 2023 inscenaci

Ochotnického souboru Lípa z.s. Romeo, Julie a tma

Nominace na národní přehlídky

Lektorský sbor **nominuje** do programu Národní přehlídky Krakonošův divadelní Podzim 2023 inscenaci Divadelního spolku

teaTrum Balada pro banditu

Jaroslav Kodeš, Juraj Háder, Ladislav Vrchovský

Vyhodnocení soutěže mateřských škol

Během HDM proběhly dvě doprovodné akce, a to literární soutěž na téma Můj vzor, s výsledky jste se mohli seznámit ve foyer nebo v úvodním kukátku. výhercích výtvarné soutěže mateřských škol na téma Čarodějná pohádka rozhodly účinkující soubory.

Na 3. místě se umístila MŠ Pivín, 2. místo patří Mateřské škole Nezamyslice, vítězem se stala naše Mateřská škola Němčice nad Hanou, oddělení včeliček.

Všem mateřským školám děkujeme za účast v soutěži a vítězům gratulujeme!

Návštěvnost jednotlivých představení a výsledky divácké soutěže v roce 2023

SOUBOR, INSCENACE	NÁVŠTĚVNOST	DIVÁCKÁ SOUTĚŽ (max 3 body)
Divadlo Blic, z.s. Ostrožská Nová Ves	50	-
Kocourek Modroočko		
DS teaTrum	80	2,960
Balada pro banditu		
Říše loutek Kroměříž, z.s.	65	-
O Budulínkovi		
Divadlo STROM	60	2,543
Čuník uprostřed		
OS Lípa, z.s.	27	2,843
Romeo, Julie a tma		
DS Kroměříž, z.s.	69	2,941
Velká zebra Aneb jakže se to jmenujete?		
Divadlo Šnůra Konice	106	-
O nepodařeném čertovi a nezbedném andělovi		
Spolek DivOch Sobotovice	48	1,812
Viktor		
DS Osvětové besedy Velká Bystřice	80	2,875
Byl to skřivan		
ZUŠ Němčice nad Hanou	40	-
O lakomé Barce		
Červiven	110	-
Kéž by...		
DS Na štaci	175	2,961
Pravdivý příběh Antonie Pařízkové, lehké holky s lehkým srdcem		
Pivínské divadlo PiDi	190	-
S čerty nejsou žerty		
Morkovští ochotníci	105	2,910
Marie, dcera Kajetánova		
NÁVŠTĚVNOST CELKEM	1205	

Výhercem divácké soutěže v letošním roce se stává DS na štaci s inscenací „Pravdivý příběh Antonie Pařízkové, lehké holky s lehkým srdcem“

GRATULUJEME!

Děkujeme moderátorům,

V dopoledních a odpoledních hodinách diváky vítala děvčata Aneta Münsterová a Ellen Spillerová, příjemné uvítání diváků na večerních představení obstarávala Petra Gojišová.

Děkujeme také žákům ZUŠ Němčice n./H. a jejich pedagogům za kulturní program při vítání souborů

Závěrečné slovo ředitelky přehlídky

Vážení přátelé ochotnického divadla, májový divadelní týden v Němčicích nad Hanou je již za námi. Je až neuvěřitelné, jak ten čas letí, když jste v dobré společnosti mezi přáteli a na chvíli zapomenete na starosti každodenního života.

Děkuji všem, kteří jste se do letošního 37. ročníku divadelního klání jakýmkoliv způsobem zapojili. Ať jste připravovali zázemí pro hladký průběh přehlídky – přípravný výbor, technici od zvuku a světla, členové divadelního spolku, ale i další členové týmu, kteří sice nebyli vidět, ale bez nichž by to nešlapalo tak, jak má.

Děkuji vám, milí ochotníci, kteří jste nastudovali nové inscenace a přijeli jste je zahrát na divadelní prkna našeho sálu. Poděkování patří také vám, pánové, kteří jste pracovali v lektorském sboru a svým zkušeným okem jste sledovali všechna představení, hodnotili je a předávali jste své rady všem ochotníkům. Myslím si, že jste byli pro všechny soubory přínosem a ne strašákem. Děkuji za vaše rady a vaši přízeň k naší přehlídce.

Mé poděkování patří i vám, milí diváci, kteří jste navštěvovali všechna představení v hojném počtu. Díky, že jste přišli a podpořili ochotnické divadlo. Bez vás by to nemělo smysl. Velké poděkování patří i těm, kteří jste nás finančně podpořili, a ještě větší radost jste nám udělali, když jste přišli mezi nás.

V letošním roce mezi nás zavítal i radní pro kulturu a památkovou péči Olomouckého kraje Bc. Jan Žůrek, který nad letošním ročníkem převzal záštitu, a já věřím, že mu mezi námi bylo dobře. Jak se již stalo tradicí, i letošní ročník naší přehlídky navštívili zástupci pořadatelů Národní přehlídky Krakonošův divadelní podzim ve Vysokém nad Jizerou.

To, že byl sál vždy naplněn diváky, je signálem do budoucna, abychom i nadále pokračovali v tradici němčických divadelních přehlídek. Myslím si, že nám všem zde spolu bylo opět příjemně a že s radostí budeme připravovat další ročník Hanáckého divadelního máje.

Bylo mi ctí být ředitelkou 37. ročníku Hanáckého divadelního máje.

Přeji vám, abyste ve zdraví, spokojenosti a lásce prožili všechny následující dny a těším se na setkání s vámi v sále kina OKO na představeních 38. ročníku Hanáckého divadelního máje.

Jana Oulehlová, ředitelka HDM

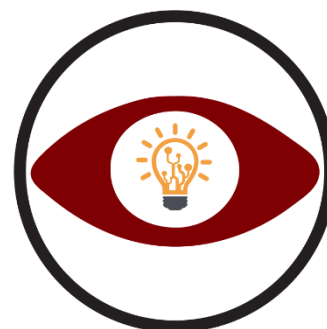

Sponzoři HDM 2023

Ing. Martin Ernst, Ph.D. – starosta města
Roman Mizera – místostarosta města
Ing. Jana Oulehlová – ředitelka přehlídky
Železářství – domácí potřeby Stanislav Oral
Euro Group Moravia s.r.o.
Dárkové zboží, galanterie – Renata Kotulová
Jiří Vrba Hasičská pojišťovna a.s.
DEKWOOD Lavrinčák
Ovocná školka Litenčice
Transport case – profesionální přepravní boxy
SBIS s.r.o. – Ostraha objektů a majetku
COOP Jednota Uherský Ostroh
BAU TRADE MARKET s.r.o.
Doprava Kratochová s.r.o.
Bc. Hana Skoupá
Drogerie – Drahomír Navrátil
Iveta Kubiridžak Havlíčková, Úklidové služby
Papírnictví – tabák Jana Holubová
Pálenice Mlýnský dvůr
Pivovar Němčice nad Hanou
Restaurace U Slona
Ing. Oldřich Plchot
ZOD Němčice nad Hanou
MO ČSSD Němčice nad Hanou
Květiny – Antonín Oplocký
Naďa a Milan Tesaříkovi
Jitka Borovičková

*Všem sponzorům děkujeme za podporu našeho největšího divadelního svátku
Hanáckého divadelního máje.*

At žije Hanácký divadelní máj 2024!

